

Aanvraag maatwerktraject

Dementie en culturele diversiteit

Naam netwerk	Netwerk Dementie en Ouderenpsychiatrie Zaanstreek Waterland
Naam + functie contactpersoon	Carlijn van Aalst, netwerkcoördinator
Overzicht van deelnemende organisaties in het traject	Regionale afdeling Zaanstreek Waterland Alzheimer Nederland Zorggroep Zaanstreek De Zorgcirkel Evean Gemeente Purmerend Gemeente Zaanstad Huisartsenzorg Zaanstreek-Waterland Welzijnsorganisaties Sleutelfiguren vanuit de Turkse en Molukse gemeenschap zijn actief betrokken bij deze aanvraag en dit proces.
Patiënten- of mantelzorgorganisatie betrokken bij deze aanvraag?	Ja, namelijk Regionale afdeling Zaanstreek Waterland van Alzheimer Nederland Mantelzorgondersteuning Purmerend en Mantelzorgteam Zaanstad
Mensen met dementie en/of mantelzorger betrokken bij deze aanvraag?	Ja, we sluiten aan bij de mensen zelf in de gemeenschappen. We werken met sleutelpersonen en geven die een actieve plek in het project en de aanvraag. Zij weten waar behoeften liggen, kansen, mogelijkheden en wegen binnen gemeenschappen zelf.
Financiers uit de regio betrokken (zorgverzekeraar, zorgkantoor of gemeente) bij deze aanvraag?	Ja. De gemeenten zijn betrokken. De deelnemende organisaties dragen bij in de vorm van ureninzet en om opbrengsten te borgen in de organisatie en samenwerkingsafspraken.
Naam projectleider en bestuurlijk portefeuillehouder	Projectleider: Lieke Bos (De ontknoping) Bestuurlijk portefeuillehouder: L. Groenendaal, Zorggroep Zaanstreek
Beoogde start- en looptijd project	ZSM tot en met juni 2026

Welk probleem/knelpunt in het kader van zorgstandaard dementie wordt aangepakt?	Bij Nederlandse inwoners met een migratieachtergrond komt dementie drie tot vier keer vaker voor dan bij ouderen zonder migratieachtergrond. Daarnaast stijgt het aantal mensen met dementie uit deze doelgroepen relatief sneller, mede door de vergrijzing. Tegelijkertijd zijn deze ouderen nauwelijks in beeld bij professionals en maken zij minder gebruik van het zorg- en ondersteuningsaanbod voor mensen met dementie en hun naasten. Zij lijken de weg naar de zorg moeilijk te kunnen vinden. Het zorgen voor iemand met dementie is één van de zwaarste vormen van mantelzorg, aldus Alzheimer Nederland. Omdat deze doelgroepen de weg naar zorg en ondersteuning vaak niet goed weten te vinden, er sprake is van onderdiagnose, veel behoefte is aan kennis én er te weinig passende zorg en ondersteuning beschikbaar is, komt er extra druk te liggen op de schouders van mantelzorgers. Zij zorgen gemiddeld langer en intensiever dan mensen zonder migratieachtergrond. Bovendien rusten de zorgtaken in deze groepen vaker op de schouders van één familielid. Dit vergroot het risico op (over)belasting en zelfs ontspoorde mantelzorg.
Motiveer hoe je tot de keuze van dit project gekomen bent.	Tijdens ontmoetingen van het Netwerk Dementie en Ouderenpsychiatrie Zaanstreek-Waterland in 2024 zijn de eerste ervaringen gedeeld over mensen met dementie met een migratieachtergrond. Wat we hoorden, is dat casemanagers en huisartsen moeite hebben om deze mensen goed in beeld te krijgen en adequaat te begeleiden. Het netwerk ziet daarom de noodzaak om beter zicht te krijgen op wat er nodig is om aan te sluiten bij de verschillende doelgroepen. Met aandacht voor de uiteenlopende perspectieven die bestaan, willen we komen tot beter passende zorg en ondersteuning – zowel vanuit de mensen zelf als vanuit de professionals. Eind 2024 is vanuit het netwerk de werkgroep Dementie en Culturele Diversiteit in Zaanstreek-Waterland opgericht. Hierin nemen ook de lokale afdeling van Alzheimer Nederland, een mantelzorgregisseur van de gemeente Purmerend en sleutelpersonen uit de Turkse en Molukse/Indische gemeenschap deel. In de eerste maanden van 2025 zijn, via het voorbereidend maatwerktraject (gefinancierd door

	DNN), contacten gelegd met diverse gemeenschappen en sleutelpersonen in de regio. Ook zijn er voorbereidende gesprekken gevoerd met verschillende professionals, om eerste ervaringen, vraagstukken en dilemma's op dit thema te delen. Tijdens twee iftar-avonden, die samen met de afdeling van Alzheimer Nederland zijn georganiseerd, hebben we veel mensen uit verschillende culturele gemeenschappen ontmoet. De mensen die zijn benaderd, willen graag bijdragen aan dit thema. Er zijn bovendien landelijk goede voorbeelden beschikbaar die ons inspireren en verrijken. Zo zijn we gekomen tot de keuze voor dit project: Dementie en Culturele Diversiteit.
Globale inhoud van het project	Het project richt zich op: • Het organiseren van verbinding en ontmoeting tussen culturele gemeenschappen en professionals over dementie en culturele diversiteit. • Inzicht krijgen in de perceptie van dementie en mantelzorg binnen diverse gemeenschappen. • Het organiseren van dialoog tussen mantelzorgers, sleutelpersonen en professionals. • Vanuit verbinding, inzichten en dialoog gezamenlijk gedragen, praktische oplossingen ontwikkelen voor een betere aansluiting van het zorg- en ondersteuningsaanbod. In eerste instantie richt het project zich op de gemeenschappen in Zaandam en Purmerend. Welke doelgroepen worden benaderd en welke concrete acties worden ondernomen, is afhankelijk van de sleutelpersonen en de energie die tijdens dit proces met elkaar vrijkomt. Mogelijke concrete acties worden voorgelegd in meedenkgroepen. Daarbij brengen we ook in kaart wie welke rol kan en wil oppakken. We kijken op welke punten al concrete acties kunnen worden uitgezet. Denk hierbij aan de volgende voorbeelden: • Voorlichtingsbijeenkomsten binnen gemeenschappen over dementie.

	• Voorlichting aan professionals over cultuursensitieve zorg en (mantelzorg)ondersteuning, met onder andere aandacht voor het verschil tussen de piramide van Maslow en die van Pinto. • Het verkennen van opties voor cultuursensitieve opnameplekken binnen verpleeghuizen. • In samenwerking met sleutelpersonen uit gemeenschappen filmpjes en blogs maken over dementie en de mogelijkheden, en deze delen via sociale media.
Beknopte omschrijving doel traject	Het bevorderen van cultuursensitieve dementiezorg en mantelzorgondersteuning, zodat mensen met diverse culturele achtergronden tijdig de juiste zorg en ondersteuning kunnen vinden.
Beoogde resultaten traject	Gezamenlijk verantwoordelijkheid voor dit thema en concrete acties voor passende zorg en (mantelzorg)ondersteuning voor mensen met een migratieachtergrond. Er is gestart met voorlichtingsbijeenkomsten over dementie binnen verschillende gemeenschappen. Werkgroepen bestaande uit leden van de gemeenschappen en professionals zijn gevormd. Samen hebben zij concrete acties geformuleerd om dit thema structureel op te pakken en te borgen binnen de gemeenten Purmerend en Zaanstad. Vanuit een gevoel van urgentie samen in beweging komen en blijven.
Tijdpad/ planning van het traject	Vanaf mei 2025 tot en met juni 2026. De eerste contacten met sleutelpersonen en professionals zijn voor deze aanvraag al gelegd. Sleutelpersonen en professionals zijn enthousiast en voelen tevens de urgentie en noodzaak om mee te werken aan dit project en daarmee in te stappen.
Hoe wordt het traject / resultaten (duurzaam) geborgd?	Door aan te sluiten bij lopende regionale ontwikkelingen, bestaande samenwerkingen binnen en tussen organisaties, en bij projecten die in de regio worden uitgevoerd of opgestart, versterken we de impact van dit project. Daarnaast zoeken we voortdurend naar de meerwaarde voor organisaties om uitvoering te geven aan hun eigen doelstellingen en missie/visie.

	Ook stimuleren we professionals om hun intrinsieke motivatie voor dit onderwerp te benutten en verder aan te wakkeren. Door de betrokkenheid en het meedenken van de gemeenschappen zelf ontstaat er een duurzame beweging, waardoor het thema binnen de eigen gemeenschap vorm kan krijgen én geborgd kan worden.
Welke andere initiatieven hebben gediend als goed voorbeeld en/of inspiratie? Graag concreet benoemen (namen)	Project in Tiel onder <i>Samen Ouder Worden</i>, een programma binnen <i>Langer Thuis</i>. In Tiel is gewerkt aan een vergelijkbare beweging, door het opzetten van werkgroepen binnen de eigen gemeenschappen en het opleiden en borgen van sleutelpersonen. De NOV was programmaleider; het project is opgestart door MantelzorgNL en verder mede vormgegeven door LSMO. De sleutelpersonen zijn uiteindelijk geborgd onder Mozaïek Welzijn, en het project is ook aan hen overgedragen. <i>Liefdevolle Plicht</i>, een project gefinancierd door VWS en uitgevoerd door MantelzorgNL, Stichting Pelita en LSMO. Binnen dit project zijn dialoogtafels georganiseerd vanuit de Molukse en Indische gemeenschap, in samenwerking met lokale professionals, gericht op mantelzorg en passende mantelzorgondersteuning.
Wanneer heeft het netwerk de quickscan (op dementiekaart.nl) ingevuld?	In 2024
Bijlagen, minimaal: • Alle ontvangen offertes + offerte aanvragen • Onderbouwing keuze offerte en keuze partijen voor offerte • Begroting volgens P*Q	